

СТАНОВИЩЕ

от

доц. д-р Наталия Василевна Ушева, д.м.,

Ръководител Катедра по социална медицина и организация на здравеопазването
Зам.-Декан „Научна дейност“ Факултет по обществено здравеопазване
Медицински университет „Проф. д-р Параскев Стоянов“ – Варна

Относно: Конкурс за заемане на академичната длъжност „професор“ в област на висшето образование 7. Здравеопазване и спорт, професионално направление 7.1. Медицина, по научна специалност „Социална медицина и организация на здравеопазването и фармацията“ за нуждите на Катедра по социална медицина, и организация на здравеопазването, Факултет по обществено здравеопазване, Медицински университет „Проф. д-р Параскев Стоянов“ – Варна, обявен в ДВ бр. №7/23.01.24 г.

В законовия срок по обявения конкурс е подал документи и участва един кандидат – доц. д-р Десислава Иванова Ванкова, дмн, като подадените необходими документи съответстват на изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България, Правилника за приложението му и Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в МУ Варна. Настоящото становище е изготвено въз основа на решение на Научното жури от първото заседание, отразено в Протокол № 1/02.04.2024г.

Биографични данни за кариерното развитие на кандидата

Десислава Ванкова е родена в гр. Бургас, където завършва средното си образование в Английска езикова гимназия „Гео Милев“ с отличен успех и „Златен медал“. През 1993 г. придобива образователно-квалификационна степен „магистър“ по специалност „Медицина“, а през 1999 г. – по специалност „Обществено здраве“ в Университета Маастрихт, Нидерландия.

Трудовият си стаж д-р Десислава Ванкова започва през 1994 г. като лекар-ординатор във вътрешно отделение към Общинска болница - Малко Търново и Участков терапевт в „Спешна помощ“ в Община Аврен. През периода 1996 – 2001 г. работи в Хигиенно-епидемиологична инспекция във Варна на длъжност лекар-епидемиолог. В продължение на 14 години израства професионално до висока мениджърска позиция в голяма фармацевтична компания в България.

Д-р Десислава Ванкова започва академичната си кариера като хоноруван асистент към Катедрата по социална медицина и организация на здравеопазването в МУ-Варна за преподаване на студенти от специалност „санитарен инспектор“ (1999-2001г.). Връща се към преподаването в Катедрата през 2016 г., когато е избрана за главен асистент, а през 2018 г. – за доцент.

През 2000 г. придобива специалност „Социална медицина и организация на здравеопазването“ в МУ- Варна.

Защитава дисертационен труд на тема „Качество на живот, свързано със здравето в общността“ през 2013 г. за придобиване на ОНС „доктор“, а за степента „доктор на науките“ – през 2022 г. на тема „Интегративна медицина - холистичен концептуален модел, научни и образователни подходи“.

Доц. Ванкова е участвала в многобройни международни и национални курсове за повишаване на квалификацията в областите социална медицина и промоцията на здравето, съвременна епидемиология, оценка на здравни технологии, интегративна медицина, единно здраве и антимикробна резистентност, медицинска педагогика и други.

Кандидатът има управленски опит в Медицински университет, заемайки от 2015 г. длъжността Ръководител „Научния отдел“. Участва в състава на следните комисии: по медицинска етика към УМБАЛ „Света Марина“ - Варна (2018-2022г.) по етика на научните изследвания при МУ-Варна от 2020г.

Член е на следните професионални и научни организации: Български лекарски съюз, Сдружение „Обществено здравеопазване-99“, Европейска асоциация по обществено здраве, Европейско общество по интегративна медицина, Българска асоциация по обществено здраве, Българско научно дружество по обществено здраве, Съюза на учените в България – клон Варна.

Доц. Десислава Ванкова владее отлично писмено и говоримо английски и руски езици и на добро ниво френски език.

Оценка на научно-изследователската и научно-приложната дейност на кандидата

Доц. Ванкова представя за участие в конкурса чрез Академичната справка от Библиотеката на МУ Варна научна продукция, надхвърляща необходимите минимални изисквания към научната дейност на кандидатите за придобиване на академична длъжност „професор“:

- ✓ Дисертационен труд за присъждане на ОНС „доктор“ – **50 точки**
- ✓ Хабилизационен труд – 1 монография - **100 точки**
- ✓ Дисертационен труд за присъждане на научна степен „доктор на науките“;
- ✓ Публикувана 1 монография, която не е представена като основен хабилизационен труд – **100 точки**
- ✓ Публикувана 1 книга на базата на защитен дисертационен труд за присъждане на степен „доктор на науките“ – **40 точки**;
- ✓ Публикации и доклади в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация– 15бр. – **428.57 точки**
- ✓ Публикации и доклади в нереферирани списания с научно рецензиране или публикувани в редактирани колективни томове – 34 бр.– **773 точки**;
- ✓ Публикувана глава от колективна монография– 1 бр. – **15 точки**
- ✓ Публикуван учебник– 2 бр.;
- ✓ Публикувано учебно пособие – 3 бр.

Представени са и допълнителни 6 научни статии, които не са включени в минималните изисквания. Доц. Ванкова е самостоятелен или водещ автор в почти половината от представените научни трудове, което показва нейната идейност, инициативност и способност за разработване, писане (вкл. и на английски език) и публикуване както в национални, така и международни издания.

Общият брой цитирания на научните трудове по Показател Д е 135, получен от цитирания в следните източници:

- реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация - 42 (Д.10),

- монографии и колективни томове с научно рецензиране - 15 (Д.11),

- нереферирани списания с научно рецензиране – 78 (Д.12)

Сумарният Импакт фактор (IF) на списанията, в които са публикувани 6 статии и резюмета е 14.715.

Участие в научно-изследователски проекти

Доц. Ванкова участва и успешно ръководи 15 национални и международни проекта с научно-изследователска или образователна насоченост.

Работа с докторанти и дипломанти

Опитът, експертните и менторските умения правят доц. Ванкова много желан научен ръководител на докторанти и специализанти. Общо 6 докторанти са зачислени със самостоятелно или споделено ръководството по научни специалности „Социална медицина и организация на здравеопазването и фармацията“ и „Управление на общественото здраве“, от които двама докторанти вече са защитили успешно.

Научни списания

Доц. Ванкова участва в редакционната колегия на списание „Асклепий“ /"Asklepios", рецензира научни статии за национални и международни списания, учебници, монографии и книги.

Съответствие с изискванията на Медицински университет – Варна за заемане на академичната длъжност „Професор“ с представените доказателства

Група показатели	Минимално изискуем брой точки	Брой точки, посочени от кандидата
А	50	50
Б	-	-
В	100	100
Г	200	1356.57
Д	50	1140
Е	40	595

Основни направления на научните трудове и приноси

Представените научни трудове на доц. Десислава Ванкова са 5 монографии и близо 200 публикации и участия в научни списания и прояви, всички в обхвата на научната специалност, по която е обявен конкурса и могат да бъдат тематично разпределени в следните направления:

1. Качество на живот и здраве. Социални неравенства

Научните трудове в това направление са групирани в две насоки спрямо таргетните групи и нивото на проучване на проблемите (групово/индивидуално):

- обществено-здравни – проучващи проблемите различните уязвими групи от населението;
- медицински – с фокус върху личност-ориентираната цялостна грижа за пациенти с хронични.

Водеща тематика на научните трудове на доц. Ванкова се явява качеството на живот, започвайки от дисертационния труд за ОНС „Доктор“, научни статии, монографии, посветени на качеството на живот, свързано със здравето и важноста му при оценка на здравно-промоционални интервенции, за формиране на здравни политики, целящи намаляване на неравенствата в здравеопазването. Иновативния подход в методологията на научните изследвания с приложения на нови и разнообразни инструменти прави възможно провеждане на по-задълбочена и съвместна работа със специалисти от различни области. Впечатляващи са и мащабните популационни проучвания с използване за първи път в българска популация въпросник за качеството на живот EQ-5D-3L, проучванията за субективното здраве при пациенти с различна патология, ранното детско развитие, които имат значими теоретични, методологични и практико-приложени приноси за общественото здравеопазване и медицината.

2. Промоция на здраве и превантивна медицина

Доц. Десислава Ванкова задълбочено работи за промоция на здравето и в възрастовата група над 60-65 годишна възраст, и разкриване на техния човешки и социален капитал за пълноценно използване от обществото, допринася за утвърждаване и стимулиране на здравословното остаряване чрез здравно-промоционални подходи. С особена важност за благоприятното развитие на съвременното общество, характеризиращо се с разслояване, раздалечаване и доминиране на индивидуализма са разработките за ценностите в обществото, приемствеността и солидарността между поколенията, общочовешките добродетели, връзката между културата и здравето.

Достойно място в научната продукция на Десислава Ванкова за промоция на здравето намират традиционните български народни танци със своята обединяваща социална роля и здравно-промоционална интервенция, включването на българските народни танци в учебните програми по дисциплината „Спорт“,

като начин за съхраняване и популяризиране на българския фолклор, традиции и култура.

Новаторският подход на кандидата проличава и във въвеждането на понятието единно здраве чрез експертната ѝ и изследователска работа на международно ниво и въвеждане на идеята в българското здравеопазване, включително и в рутинните активности за превенция и контрол на инфекциите, както и за справяне с антимикробната резистентност.

3. Интегративна медицина – концептуално моделиране и изследвания в областта на комплементарната и алтернативна медицина (КАМ) и промиция на здраве

По това направление доц. Ванкова представя 24 научни разработки, сред които е и дисертационния труд за присъжане на научна степен „доктор на науките“, хабилитационен труд „Интегративна медицина: история, идейно развитие, информиран избор и интелигентна инвестиция в бъдещето“ и други публикации. Отново чрез своя новаторски подход, доц. Ванкова представя развитието на КАМ, създава холистичния концептуален модел за проучване и приложение на интегративното здравеопазване. Тя успява да прояви балансираност и изложи доводите за необходимостта от развитие и изследване на интегративната медицина. Приносите на научните разработки в това направление са значими и в теоретичен и практико-приложен аспект (вкл. публикуваните монография, терминологичен справочник, Динамично Делфи-интервю, научно ръководство на дисертационен труд по КАМ тематиката, експертното участие в различни научни прояви).

4. Образование и научни изследвания

В това направление доц. Ванкова обединява 17 научни разработки, обособени в 2 теми - образование по общественото здраве и методологията на научните изследвания.

Образованието по общественото здравеопазване интересува и е застъпено в научните разработки още от началото на 2000-те години, а с натрупване на дългогодишен научен и практически опит представя доклад на международната конференция по образование и технологии EDULEARN2020. Създаден е иновативен модел на преподаване с оригинален характер, който намира приложение в много области на висшето и гимназиално образование в България.

Методологията на научните изследвания е засегната в научните разработки на кандидата чрез приложение на качествени методи в полевите изследвания и редица проекти, последователно-обяснителен микс-метод дизайн, Динамично Делфи-интервю. Доц. Ванкова участва в два научни проекти с Университетското издателство на МУ- Варна в посока повишаване видимостта на научните изследвания на институционално ниво.

Оценка на учебно-преподавателска работа на кандидата

Доц. Десислава Ванкова е с дългогодишен почти 30 години трудов стаж, като последните почти 8 години е преподавател в Катедра по социална медицина и организация на здравеопазването на Медицински университет-Варна. Учебната натовареност на доц. Ванкова надхвърля заложеният за МУ-Варна норматив и доближава в някои от годините 400 часа/год. Води лекции и семинарни упражнения на студенти от следните специалности: медицина и дентална медицина с преподаване на български и английски, акушерка, медицинска сестра, фармацевт, помощник-фармацевт, кинезитерапия, логопедия, оптометрист, здравен мениджмънт, управление на здравните грижи и др. Доц. Ванкова участва в подготовката на стажант-лекари по дисциплината „Социална медицина“ и участва в държавните изпити на студенти по медицина и Председател на държавна изпитна комисия по социална медицина и здравно законодателство за специалностите „акушерка“, „медицинска сестра“. Член е на програмни съвети, участва в обучението на специализанти по специалност „Социална медицина и здравен мениджмънт“.

Доц. Ванкова активно участва в разработването и осъвременяването на учебната документация по различните специалности, вкл. по новите магистърски програми за приложение на изкуствения интелект в здравеопазването и медицината. Автор е на два учебника по социална медицина за медицински сестри и акушерки и на три учебни помагала.

Експертна дейност

Доц. Десислава Ванкова упражнява разнородна експертната дейност чрез участие в: Комисии по етика – УМБАЛ „Св. Марина“ и МУ-Варна, Комисии по оценка на здравни технологии, Експерт към Европейската комисия за проектна дейност, член на EUPHA Working Group on Access to Medicines (от 2023г.); членува в научни журита за присъждане на научна и образователна степен „доктор“, академични длъжности, три международни групи здравно-политически стратегии към Европейската комисия и СЗО.

Награди

Доц. Десислава Ванкова е удостоена с Награда на Издателство Оксфорд за постер на VIII Европейска конференция по общественото здраве в Милано, Италия (2015).

Доц. д-р Десислава Ванкова, дмн е уважаван и обичан преподавател, отговорен и отзивчив колега и специалист, вдъхновяващ и увеличащ по-младите студенти и опитни колеги, всестранно развита личност, внасяща новаторски дух и съпричастност.

Заклучение

Кандидатът за участие в настоящия конкурс – доц. д-р Десислава Иванова Ванкова, дмн, покрива и надхвърля изискванията на Закона за развитие на академичния състав на Република България, Правилника за приложението му и Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в Медицински университет - Варна за заемане на академичната длъжност „професор“.

Въз основа на цялостното професионалното развитие, значимата научно-изследователската и научно-приложната дейност, учебно-преподавателската активност и практически опит на кандидата изразявам *положително* становище и предлагам на членовете на Научното жури да изберат доц. д-р Десислава Ванкова, дмн за академичната длъжност „Професор“ в област на висшето образование 7. Здравеопазване и спорт, професионално направление 7.1. Медицина, по специалност „Социална медицина и и организация на здравеопазването и фармацията“ за нуждите на Катедра по социална медицина и организация на здравеопазването, към Факултета по обществено здравеопазване на Медицински университет – Варна.

Заличено на основание чл. 5,
§1, б. „В“ от Регламент (ЕС)
2016/679

25.05.2024 г.
гр. Варна

Председател на Научното жури:
/ доц. д-р Наталия Ушева, дм /

